

Helyi önkormányzati választások Domaszéken

A 2019-es domaszéki önkormányzati választás és az azt megelőző kampányidőszak több szempontból is kiemelkedőnek tekinthető a település politikai életében. Egyrészt, a helyi politikát másfél évtizede a konszenzus és a konszolidáció jellemezte, Kispéter Géza polgármester mögött széleskörű támogatói bázis sorakozott fel lakossági és vezetői szinten egyaránt. A két jelölt versenye a polgármesteri pozícióért mindezt megtörtse, s konfliktusos viszonyt eredményezett. Másrészt, a jelöltek versengése, valamint az újabb kommunikációs csatornák térhódítása a korábbiaknál intenzívebb kampányt generált, amely a helyi törésvonalak mentén, a lakosság szélesebb körét szólította meg. Az időszak fontos újítása volt a „választási frakciók” kialakítása, amely az eredmények tükrében konstruktív eszköznek bizonyult az egyéni listás választási rendszer keretei között.

Bevezetés

A 2019-es önkormányzati választás számos újdonságot hozott a domaszéki közéletbe. Mintegy huszonöt éve először került sor arra, hogy az általános helyhatósági választásokon két polgármester-jelölt méretesse meg magát a tiszt-ségért. A jelöltek ismertsége egyformán magas volt, amely tény magában hordozta a választási kampány felfokozottságát. Ennek köszönhetően a szokásosnál nagyobb figyelem irányult a polgármester- és képviselő-jelöltekre a kampányidőszakban, és a jelöltek részéről is koncentráltabb, tudatosabb kampánytevékenységet figyelhattunk

meg, mint az előző választásokon. A kampánykommunikáció elsődleges csatornája a Facebook közösségi oldal volt.

A választást megelőző 30 évben összesen három polgármester irányította a települést. 1998-ig Dobó Szilveszter, majd 1998-2005 között Börcsök Lajos. Utóbbi polgármesterrel kapcsolatban hivatali visszaélés gyanúja merült fel, majd jogerős – elmarasztaló – ítélet született ügyében,¹ 2005 nyarán ezért időközi polgármester-választást tartottak, amelyen Börcsök Lajos ismét jelöltként indult, illetve Kispéter Géza, önkormányzati képviselő, a polgármester egyik fő ellenfele – egyedüli „kihívóként” – szintén jelöltette magát. A településen első ízben alakult ki két jelölttel választási küzdelem a polgármesteri mandátumért. A két fél közötti verseny kiegyenlítettségét a szavazatszámok is jól tükrözték: Kispéter a szavazatoknak mintegy 6 százalékkal sikerült nyerni, így választást követően Kispéter Géza vette át a község vezetését.

Kispéter Géza irányítása alatt a helyi politikai élet a konszolidáció jeleit mutatta. A törésvonalak eltolódtak, az új vezetés mögött széleskörű támogatói bázis sorakozott fel.² Noha a polgármester nem volt sem párttag, sem hivatalos jelöltje a Fidesznek, szorosabb kapcsolat alakult ki a párt megyei szintű szervezetei és a település vezetése között. Kispéter Géza élvezhette a párt helyi és környékbeli tisztviselőinek támogatását, és kölcsönösen segítették egymás munkáját.³ A 2010-es évtizedben a folyamatos, nyugodt tempóban zajló fejlődés jellemezte Domaszéket. A település nem csak önerőből történő fejlesztésekkel gyarapodott, hanem olyan nagyberuházások kedvezményezettjeként is, mint például az 55-ös főút mentén haladó kerékpárút megépítése, vagy ugyanezen főút nagyívű felújítási programja.

Az évtizedes politikai stabilitás azonban megszűnni látszott 2019-ben és egy új törésvonal rajzolódott ki, amelynek középpontjában a polgármester személye és a település fejlődésének útja állt. A szakadás megmutatkozott a polgármester mögé sorakozó frakcióban is: két korábbi

szövetségese is megvonta tőle támogatását, köztük Sziráki Krisztián, aki Kispéter Géza kihívója lett a polgármester-választáson.

A tanulmány két fő fejezetben tárgyalja a domaszéki választást. A második fejezetben a választáspolitikológia perspektívájában mutatja be a 2019-es önkormányzati választási folyamatot: a település szempontjából releváns intézményi keretek és szociográfiai jellemzők felvázolását követően a helyi jelöltek és a választási eredmények kerülnek részletes ismertetésre.

A választási folyamat

A helyi politikai viszonyok, a választási eredmények, illetve a kampány értelmezését megkönnyítendő, érdemes áttekinteni a némileg összetettnek ható választási szisztémát. A domaszéki szavazópolgárok ugyanis három szavazólappal járulhatnak az urnák elé: a polgármestert, az önkormányzati képviselőket és a megyei listákat tartalmazó lapokkal.

Domaszéken, mint minden településen, a polgármestert ún. relatív többségi rendszerben választják: a szavazólapon a választó érvényesen egy jelöltre szavazhat, és a jelöltek közül az lesz polgármester, aki a legtöbb szavazatot kapja.

A képviselőtestületi mandátumok a tízezer fő alatti településeken egyéni listás⁴ szisztéma útján kerülnek kiosztásra. E blokkzavazásnak is nevezett modell (CSERVÁK 2017.) lényege, hogy a szavazólapon egyetlen lista található, amelyen valamennyi képviselőjelölt szerepel, függetlenül attól, hogy tagja-e pártnak vagy politikai szervezetnek. A választóknak annyi szavazatuk van, ahány tagú képviselő-testület lehet a településen, és azok lesznek képviselők, akik a legtöbb szavazatot kapják.

2010 után a képviselőtestületi létszám két ízben is módosult. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról rendelkező új törvény (2010. évi L. tv.) az eddig tárgyalt pontokat lényegében érintetlenül hagyta, csupán a testületi létszámban történt módosítás (KÁKAI 2015. 217): Domaszék vonatkozásában a képviselő-testület létszáma 11-ről 6-ra csökkent. A következő években azonban a település lakosság száma meghaladta az 5000 főt, amelynek kö-

vetkeztében, 2019-ben 8 fős képviselőtestületet állíthatott fel.

A megyei közgyűlés tagjait a domaszéki (valamint a többi, tízezer fő alatti településen élő) választópolgárok, megyei listán választják. A szavazólapon pártok és politikai jelöltszervezetek listái szerepelnek, a mandátumhoz jutási küszöb 5 százalék. A megyei listákon összegyűlt szavazatokat azután egy legmagasabb átlag formula segítségével alakítják mandátumokká. Ennek lényege, hogy a listák egy-egy osztósorozatot képezve jutnak mandátumhoz úgy, hogy a soron következő legmagasabb szavazatszámot (átlagot) „váltják be” egy-egy mandátumra.

A formula eredetileg (1990. évi LXIV. tv.) az 1; 2; 3; 4 stb. osztósorozatot, vagyis a d'Hondt-féle módszert alkalmazta. A d'Hondt a szakirodalom szerint a nagy pártoknak kedvez, mert a mandátumelosztás során még a legkisebb, mandátumot érő szavazatmennyiség is igen magas, az adott számokkal történő osztásorozat következtében (FÁBIÁN és KOVÁCS 1998. 39-40.). Az 1994-es törvénymódosítás (1994. évi LXII. törvény) ezt annyiban változtatta meg, hogy az osztókat a 1,5; 3; 5 stb. számsorra cserélte, amelynek lényege, hogy mind a d'Hondt-módszer torzítását, mind az 1; 3; 5 stb. osztókkal dolgozó Sainte-Laguë-formula fragmentációt eredményező hatását kiegyensúlyozza (FÁBIÁN és KOVÁCS i. m. 40.). 2010 óta ismét a d'Hondt-formulát alkalmazzák a megyei listás mandátumok elosztásánál.

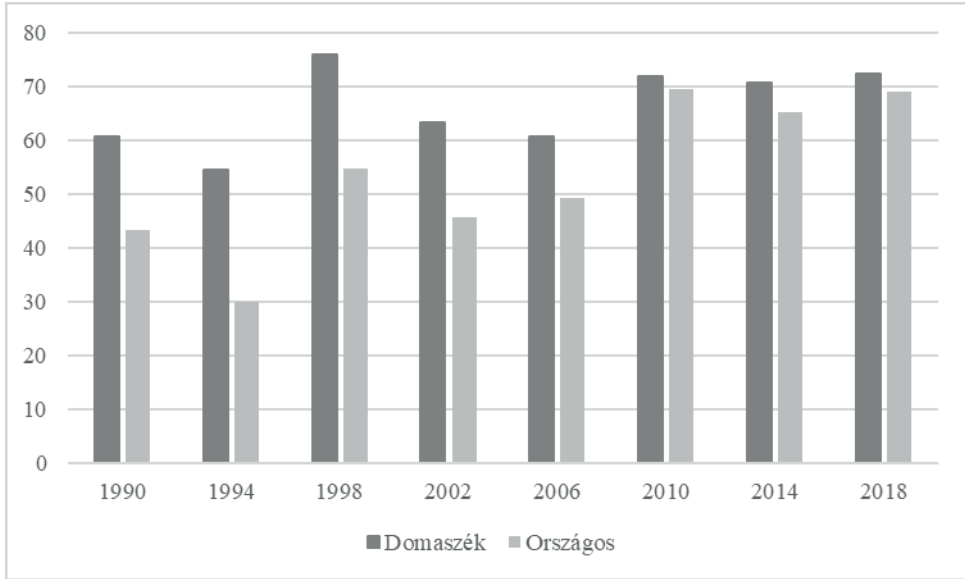
Politikai hagyományok és környezet Domaszéken

Domaszék helyzete a pártpolitikai reprezentáció tekintetében némileg sajátos képet fest. A fellelhető adatok alapján a település hagyományosan jobboldalinak tekinthető, miután a választásokon kivétel nélkül jobboldali pártok szerezték a legtöbb szavazatot. Jól mutatja e tendenciát a pártokra leadott szavazatok országos adatokkal való összehasonlítása (1. ábra):⁵ a településen, százalékos arányban, minden országgyűlési választáson jobban teljesítettek ezek a pártok. A települési és országos adatok közötti összevetésben, a rendszerváltást követő években jelentős mértékű különbség mutatkozik, ám a 2010-es években, a Fidesz-KDNP által dominált pártrendszer ideje

alatt konvergencia figyelhető meg. A jobboldali pártok népszerűsége az önkormányzati választásokon is megmutatkozik: legmagasabb szavazatarányát a jobboldal 2010 őszén érte el a megyei közgyűlési listán, amikor a Fidesz-KDNP a szavazatok 72,4%-át szerezte meg.

Az önkormányzati választások alkalmával Domaszéken jelentősen felértékelődnek a helyi ügyek és problémák, ezzel együtt a politikai közbeszéd jóformán függetlenedik az országos tematikáktól. Mindez megmutatkozik a polgármester- és képviselő-jelöltek személyében, párt-

1. ábra. A jobboldali pártokra leadott érvényes szavazatok aránya (%) országgyűlési választásokon, Domaszéken és országosan, 1990-2018 között.

Forrás: Saját gyűjtés a Nemzeti Választási Iroda (továbbiakban: NVI) adatai alapján

A pártszervezetek jelenléte a településen azonban csökkenő tendenciát mutat. Míg 1994-ben az önkormányzati választáson induló jelöltek háromnegyede volt valamely országos pártszervezet jelöltje (Független Kisgazdapárt, Egyesült Kisgazdapárt vagy Kereszténydemokrata Néppárt), 1998-ban a 38-ból már csak 3 képviselő-jelölt indult a Független Kisgazdapárt színeiben – sikertelenül. Ezt követően a MIÉP, a Fidesz, az MSZP és a Jobbik részéről is indult egy-egy képviselő-jelölt, ám mandátumot csak a Fidesz-KDNP tudott szerezni. Ez a tendencia rámutat arra az általános jelenségre, hogy a pártok érdekközvetítőként, helyi szinten csak egy bizonyos lakosság szám felett válnak jelentőssé. Kistelepülések esetében a közvetlen és mindennapos kapcsolat megléte e közvetítő szerepet nem teszi szükségessé (TAMÁS 2014.).

függetlenségükben és választási programjaikban is. Az önkormányzati választások lokális fókuszát mutatja, hogy az önkormányzati választások során, a megyei listákon a jobboldali pártok is rendre alacsonyabb szavazatarányt érnek el a településen, mint néhány hónappal korábban az országgyűlési választások során. A megyei közgyűlési szavazólapokon ugyanis gyakran szerepelnek lokális, azaz körzeti vagy megyei illetékességű szervezetek, amelyek a legerősebb pártokhoz hasonlóan teljesítették ezeken a választásokon.⁶

Domaszék politikai életét alapvetően meghatározza a település fekvése, földrajzi adottsága és közössége. Domaszék Szeged megyeszékhely, valamint Mórahalom város között található, mindkettő település viszonylagos közelségében. Ez a tényező a település gazdaságára és közösségére is jelentős hatással van, ugyanis a közelség

lehetőséget teremt az ingázásra, azaz a lakosok mindkét településen vállalhatnak munkát, ugyanakkor a városi lakosság számára vonzó lehet a falusi környezet, amellyel együtt nem kell munkahelyet váltani – ez utóbbi lehetőség különösen a szegedi lakosságot vonzza. A község földrajzi adottságaiból eredően, lakosai között számos zöldség- és gyümölcsstermelő van. Mind közlekedési mind gazdasági szempontból meghatározó tényező a Szeged mellett elhaladó autópálya közelsége, Domaszék közösségének fontos jellemzője, hogy – lévén „fiatal” település⁷ – intézményrendszeri és közösségi hagyományaiban osztozik a környező településekkel. Mindemellett, kedvező adottságai miatt kedvelt célpont az új otthon keresőknek, amelynek köszönhetően a település lakosságszáma folyamatosan növekvő tendenciát mutat. A kedvező tendencia mellett azonban új kihívásokkal is szembe kell néznie a település vezetésének, mint a fiatalodó lakosság igényeinek kielégítése, vagy az ingázók nagy száma miatt a gazdasági mutatók megfelelő szintjének elérése. Ezen tényezőkkel összefüggésben, a politikai közbeszédet és a választási programokat jellemzően a település infrastrukturális fejlesztése és a lakóövezet, közintézmények folyamatos korszerűsítése határozza meg,⁸ kiemelt figyelmet fordítva a külterületen (tanyán és zártkertekben) élők és a gyermekes családok problémáira.

Jelölések, jelöltek

A polgármesteri tisztségért ketten jelölték magukat: Kispéter Géza polgármester, a Fidesz-KDNP jelöltje és Sziráki Krisztián alpolgármester, független jelölt. További polgármesterjelölt nem volt, amely kivételesnek mondható a domaszéki önkormányzati választásokon.⁹

A helyi önkormányzati jelöltek (polgármester- és képviselőjelöltek) összesen négy csoportba tömörültek: Kispéter Géza és támogatói, Sziráki Krisztián és támogatói, a Mi Hazánk-MIÉP-FKgP képviselő-jelöltjei és az egyik csoporthoz sem tartozó, független képviselő-jelöltek.

A domaszéki választáson egyfajta pártosodás volt megfigyelhető a jelöltek részéről, amely sajátosnak mondható és igen formabontó egy kislistas választási rendszerben.¹⁰ A képviselőjelöltek ugyanis egy-egy polgármester-jelölt

(Kispéter, Sziráki) vagy párt (Mi Hazánk-MIÉP-FKgP) köré szerveződve dolgoztak a kampányidőszakban, céljaikat, cselekvésüket és kommunikációjukat összehangolva. A jelöltek részéről a „csapatlogika” jeleit első ízben a 2014-es választáson figyelhettük meg: Kispéter Géza polgármester és szűkebb támogatói köréből hat képviselő-jelölt közös politikai hirtetést jelentettek meg a hely folyóiratban (Domaszéki Hírmondó).¹¹ 2019-ben az inkumbens és a kihívó jelölt is ugyanezen logika mentén indította el a kampányidőszakot, egyenként 8-8 képviselő-jelölttel együttműködésben dolgozott a választást megelőző hetekben (lásd 1. táblázat), arra buzdítva ezzel a választókat, hogy az eredményes munka érdekében az egyazon csapatba tartozó polgármester- és képviselőjelöltekre tegyék voksukat. Mindkettő alakulat (a továbbiakban: frakció) valamennyi tagja sikeresen gyűjtötte össze a jelöltséghez szükséges mennyiségű ajánlást. A hagyományos formában, párjelöltként indult 4 képviselőjelölt a Mi Hazánk-MIÉP-FKgP¹² színeiben. A pártjelöltek nem támogatták egyik polgármester-jelöltet sem. Képviselő-jelöltként indult további 5 független személy, akik formálisan a fentiek közül semelyik frakcióhoz nem tartoztak, valamint egymás között sem volt szervezett együttműködés.

Az eredmények

Domaszéken a választási részvétel átlagosnak tekinthető, az önkormányzati választásokon jellemzően a 44-53%-os tartományban mozog. Megfigyelhető azonban egy tendenciaváltozás az elmúlt 30 év folyamán: míg 1994 és 2006 között a részvétel szinte mindig meghaladta az országos és a megyei átlagot is,¹³ 2010-től ez megfordult – 2014-ben mintegy 10%-kal alacsonyabb volt a részvétel a megyei és országos szintnél (2. ábra). 2019-ben 1994 szavazó jelent meg az urnánál, a névjegyzékben szereplők 48,25%-a. Ez az arány magasabb, mint 2010-ben és 2014-ben, azonban a korábbi részvételi arányokhoz képest mérsékeltnak mondható.

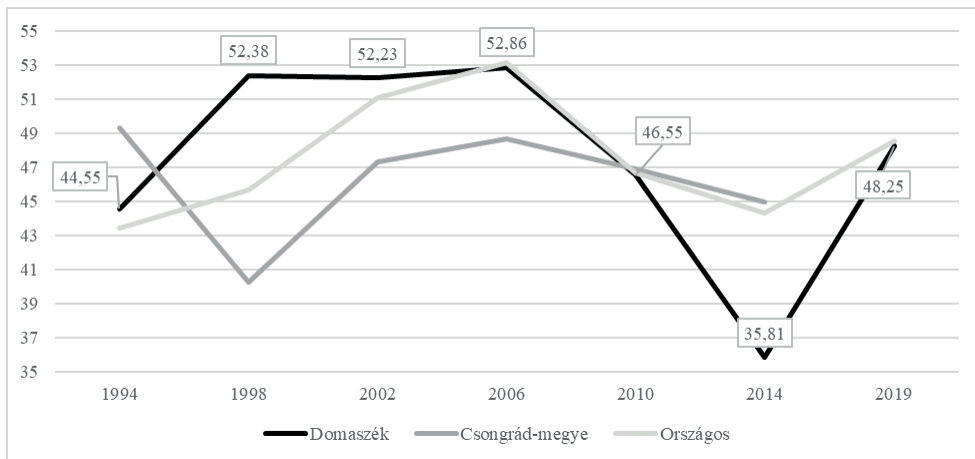
A polgármester-választáson Sziráki Krisztián (független) nyert 1092 darab szavazattal, amely az összes érvényes szavazatnak az 55,74%-a. Kispéter Géza (Fidesz-KNDP) 867 voksot ka-

1. táblázat. Képviselőjelöltek a domaszéki önkormányzati választáson, 2019-ben.

Név	Életkor	Pol. tapasztalat	Párt/Frakció
Kispéter Géza	62	14 év polgárm., 3 év képv.	Kispéter Géza
Dobó Tamás	41	9 év képv.	
Kardos Rolland	51	12 év képv.	
Kasza Márk Gábor	21	-	
Kovács Judit	56	-	
Németh Antal István	65	17 év képv.	
Rusz Alajos	55	-	
Szekeres Péter Pálné	55	-	
Zádori Krisztina	40	-	
Sziráki Krisztián	34	9 év alpolgárm., 13 év képv.	Sziráki Krisztián
Ábrahám Zoltán	43	-	
Ábrahám Zsolt	40	-	
Baloghné Harcsás Zita	38	-	
Farkasné Kapás Alexandra	26	-	
Dr. Gulyás-Zóka Veronika	37	-	
Marosi Tamás	47	-	
Ótott-Kovács Tamás	38	-	
Simon-Jójjárt Renáta Szilvia	37	5 év képv.	
Bodóné Tombácz Éva	49	-	Mi Hazánk- MIEP- FKgp
Korom Valentin	33	-	
Majoros Anita	39	-	
Remete Róbert	50	-	
Császár Tibor	50	-	független
Császár Zoltán	45	-	
Engi Antal	51	13 év képv.	
Varga-Asztalos Ágnes	33	5 év képv.	
Volford Péter István	36	-	

Forrás: saját gyűjtés

2. ábra. Részvételi arányok összehasonlítása az önkormányzati választásokon (1994-2019), a domaszéki adatok számmal feltüntetve (%).

Forrás: Saját gyűjtés az NVI adatai alapján¹⁴

pott. A korábbi eredményeket tekintve, Sziráki szavazataránya alacsonyabb, mint a legtöbb, korábbi polgármester-választáson győztes jelölté, azonban magasabb, mint Kispéter Géza aránya 2005-ben, a legutóbbi kétjelöltes választások alkalmával (52,92%).¹⁵ Figyelembe véve, hogy Kispéter a Fidesz-KDNP jelöltjeként indult, azonban a párt megyei listája 1177 érvényes szavazatot kapott a településen, a Fidesz-KDNP-szavazók legalább 30%-a szavazatmegosztással voksolhatott, azaz, miközben a megyei listán a kormánypártokra szavazott, a polgármester-jelöltek közül nem a Fidesz-KDNP jelöltjét, hanem kihívóját támogatta. A Mi Hazánk párt tartózkodott a polgármester-jelölteket illetően, illetve harmadikutas, radikális jobboldali pártként, szavazóinak ugyanannyira lehet vonzó egy fideszes jelölt, mint egy független. A határozottan kormánykritikus ellenzék (Momentum, MSZP, DK, Jobbik) szavazói részéről azonban csak csekély mértékben érkezhettek szavazat a fideszes jelölt Kispéterre.

A képviselő-választáson a következő sorrend alakult ki: 1. Ótott-Kovács Tamás, 2. Sziráki Krisztián (polgármesteri megbízása miatt nem veszi fel képviselői mandátumát), 3. Simon-Jóárt Renáta Szilvia, 4. Ábrahám Zoltán, 5. Ábrahám Zolt, 6. Kardos Rolland, 7. Kispéter Géza, 8. dr.

2. táblázat. A szavazatszámok alapján kialakul sorrend (1-20.), választóközetenként (001-004). KG – Kispéter Géza frakció tagja; SZK – Sziráki Krisztián frakció tagja; f – független jelölt.

	001	002	003	004
1.			SZK	
2.				
3.	SZK	SZK	KG	SZK
4.				
5.			SZK	
6.	KG	KG	KG	
7.	SZK	SZK	f	KG
8.	KG	KG		
9.	KG	SZK		SZK
10.	SZK	f	SZK	
11.	f			
12.	KG	KG		KG
13.	SZK	SZK	KG	
14.			SZK	f
15.		f	f	
16.	KG		KG	
17.		KG	f	
18.	f		SZK	KG
19.	KG		KG	
20.		f	f	

Forrás: Saját gyűjtés az NVI adatai alapján

Gulyás-Zóka Veronika, 9. Dobó Tamás. A frakciók közötti versenyt szintén Sziráki Krisztián csoportja nyerte, az új polgármesterrel együtt 6:3 arányban. Független jelölt nem került be a képviselő-testületbe, sem a nemzeti összefogás jelöltjei – utóbbiak a legkevesebb szavazatot kapták 2019-ben. Mind az összesített adatokat, mind a választóközre bontott szavazatszámokat tekintve megfigyelhető bizonyos mértékű konstelláció a frakciók tagjai között (lásd 2. táblázat).

Az összesített szavazatok szerint 1-5. legtöbb szavazatot kapott jelölt Sziráki Krisztián frakciójának (e szakaszban: SZK) tagja, utánuk következik 6-7-ként Kardos és Kispéter (e szakaszban: KG), majd ismét egy-egy jelölt a két frakcióból. A mandátumot nem nyert jelöltek közül: 12-14. SZK; 15-16, 18-19, 21. KG; 24-27 nemzeti összefogás. Velük ellentétben, a független jelölteknel – azon túl, hogy közülük senki sem tudott mandátumot szerezni – nem tapasztalható együttállás: a 11. 17. 20. 22-23. legtöbb szavazatot kapták. Ugyanez a tendencia figyelhető meg egyenként is, valamennyi választóközben. Mindebből arra következtethetünk, hogy a választók számára jelentős orientációs erővel bírt a frakciók megalakítása, az eredményeket vizsgálva tapasztalható az e logika mentén történő voksolás.¹⁶

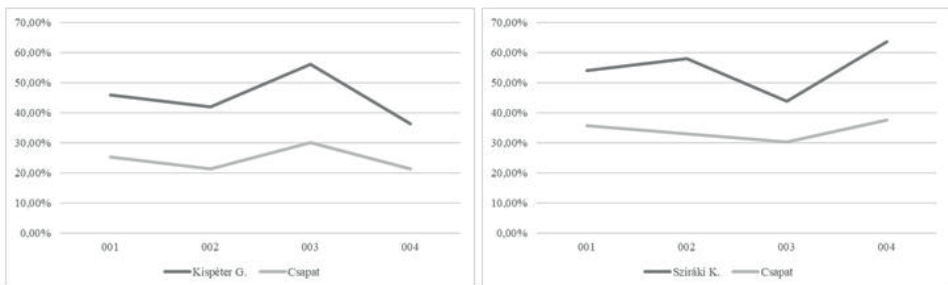
Következtetések

A 2019-es domaszéki önkormányzati választások kétdimenziós vizsgálata által több fontos és érdekes következtetést is levonhatunk – Domaszékre nézvést mindenképpen, ám ered-

ményeink talán a vizsgált településen is túlmutatnak. A domaszéki választások a csapatlogika jegyében zajlottak, mindkét polgármesterjelölt megnevezte és ajánlotta a választók számára azon személyeket, akikkel az önkormányzatban mint képviselőkkel szeretne együtt dolgozni. Azon túl, hogy a kislistás választási szisztéma ilyen elvárást nem támaszt a jelöltek felé, s jellemzően a pártszínekben való indulás intézményét is leépíti,¹⁷ a mandátumelosztási mechanizmusa sem teszi indokoltá a frakciókba való tömörülést. Hiszen akár az is előfordulhat, hogy a győztes polgármester csapatából senki sem kerül be a képviselőtestületbe (TAMÁS 2014. 21). A 2019-es választások alapján azonban azt mondhatjuk, hogy a csapatlogika releváns és konstruktív eszköz a kislistás választási rendszer keretei között. Az eredmények ugyanis jelentős összefüggést mutatnak a polgármesterjelölt és a mögötte álló csapat népszerűsége között (3. ábra):

Arra következtethetünk tehát, hogy a választók felismerik és megjegyzik a frakciókat, és szavazatleadásukat nagyban befolyásolja azok összetétele. Vagyis, a választó a voksolás során előnyben részesíti azon képviselő-jelölteket, akik a számára szimpatikus polgármester csapatában vannak. Ennek következtében, a győztes polgármesterjelölt csapata is több szavazatra számíthat, mint az ellenfél jelöltjei – és különösen a frakciókba nem tartozó jelöltek –, így a képviselő-testületi többség is könnyebben megszerezhető a győztes polgármester számára. Domaszéken, Sziráki Krisztián 11 százalékos győzelme mel-

3. ábra. Kispéter Géza és Sziráki Krisztián polgármesteri, és a frakciók összesített szavazataránya szavazóköri bontásban.

Forrás: Saját gyűjtés az NVI adatai alapján

lett, csapatának a képviselői helyek 62 százalékát sikerült megszerezni.

BATA ATTILA

Jegyzetek

1. <https://www.origo.hu/itthon/20040916elitelt.html>
2. Kispéter Géza 2006-ban az érvényes szavazatok 72,82; 2010-ben 57,66; 2014-ben 66,03 százalékával nyert.
3. Kispéter Géza mint településvezető transzparenss megjelent a Fidesz kampányaiban.
4. Olykor a „kislistás” megjelölést is alkalmazták erre a szisztémára.
5. Az összevetésben a következő, országos listát állító pártokat vizsgáltam: EKgP, Fidesz, FKgP, Jobbik, KDNP, MDF, MDNP, MIÉP.
6. 1994 decemberében a Mórahalmi Közös Mezőgazd. és Vállalkozói Egyesület 366, 2006. ősszel a Homokhát nevű szervezet 414 szavazatot kapott a településen. 2010-től azonban az ilyen jellegű szervezetek fokozatosan eltűntek a megyei listákról.
7. A domaszéki tanyavilág 1952-ben kapott községi rangot.
8. Tamás Veronika kutatása (2014.) alapján elmondható, hogy helyi politikai tematizációjában Domaszék hasonló a többi magyarországi településhez.
9. Polgármester-jelöltek száma az önkormányzati választásokon: 1990: n.a., 1994: 4; 1998: 3; 2002: 5; (2005: 2) 2006: 3; 2010: 4; 2014: 3.
10. Mint ismeretes, a kislistás választási rendszer mérsékli a pártok szerepét. A szisztéma leírását lásd fentebb.
11. Domaszék település jogállása 1990-2017-ig község, majd 2017-től – mivel lakossága meghaladta az 5000 főt – nagyközség (Domaszéki Hírmondó, 2017.08.15., 5.o.). A 2010. évi L. tv. 4. § értelmében a megválasztható képviselők száma 5000 lakosig 6 fő, e felett pedig 8 fő.
12. Domaszéki Hírmondó – Választási különszám, 2019.09.20., 9.o.

13. Kákai László megállapítása szerint Magyarország a választási részvétel erős korrelációt, mintegy fordított arányosságot mutat a település méretével: „a kistelepüléseken magasabb, a nagyobb településeken alacsonyabb a lakosság részvétele” (KÁKAI 2015.).

14. A Csongrád megyei összesített részvételtől nincs adat 2019-ben, ám a 18:30-as jelentés szerint 49,87% a megjelentek aránya, amely magasabb, mint Domaszéken 19 órákor.

15. <https://static.valasztas.hu/idokozionk/idokozionk/idokozijk-domaszek.html>

16. A 2014-es eredmények mindezt alátámasztják; akkor éppen az a 6 jelölt szerezte a legtöbb szavazatot, akik egymást támogatva indultak a választáson.

17. E folyamat Domaszéken is lezajlott 1994 és 1998 között.

Irodalomjegyzék

CSERVÁK Csaba: Kategorikus és ordinális választási rendszerek. = Iustum Aequum Salutare 13. (2017) 3. 27-40.

FÁBIÁN György – KOVÁCS László Imre: Voksok és mandátumok, Villányi úti konferenciaközpont 1998.

KÁKAI László: Helyi és területi önkormányzatok, helyi politika. = A magyar politika rendszer – negyedszázad után. Szerk. Körösenyi András. Budapest, 2015. 203-230.

KÖRÖSÉNYI András – TÓTH Csaba – TÖRÖK Gábor: A magyar politikai rendszer. Budapest, 2007.

TAMÁS Veronika: Politikai élet a helyi önkormányzatokban. A helyi politika szereplői, mozgásterük. Budapest, 2014.

ZONGOR Gábor (2016): *Az új magyar önkormányzati rendszer* in: Agg Zoltán (szerk.): *Közigazgatási tanulmányok = Comitatus, különszám 71-82.*

A szerző: politológus (attila.bata@yahoo.com)